La Loi et la Justice
au service des Droits de l'Homme
AVOCAT
Défendre même l'indéfendable
avec Humanité, Dignité et Honneur
1993

CABINET DE AVOCAT "CORNELIU-LIVIU POPESCU"
CORNELIU-LIVIU POPESCU
Avocat
Baroul București & Baroul Paris
Profesor universitar doctor și conducător de doctorat și postdoctorat

București, 23 / 10 / 2014

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA - UNBR
ÎNREGISTRARE nr. 285-Div-2014
Anul 2014 Luna 10 Ziua 23

Domnului Avocat
Gheorghe FLOREA
Președinte
Uniunea Națională a Barourilor din România

Stimate Domnule Președinte, Stimate Confrate,

Subsemnatul, **Corneliu-Liviu POPESCU, avocat în Baroul București**, am onoarea a supune atenției Dumneavoastră rugămintea de a autoriza să se posteze pe site-ul oficial al Uniunii Naționale a Barourilor din România prezenta

SCRISOARE DESCHISĂ
adresată membrilor Corpului profesional al avocaților români
privind nelegalitatea agenților acoperiți ai serviciilor secrete în avocatură

Moto:
"*Un sistem de supraveghere secretă destinat să protejeze securitatea națională creează un risc de a submina și chiar de a distruge democrația, pe motivul apărării ei.*"
(Curtea Europeană a Drepturilor Omului)

Stimate Consore, Stimați Confrați,

Ca avocat în Baroul București din anul 1993, doresc să recurg la calea unei scrisori deschise către Dumneavoastră, membrii Corpului profesional al avocaților români, pentru a vă face o propunere concretă privind **apărarea demnității și independenței avocaturii ca serviciu de interes general și ale Corpului profesional al avocaților, precum și efectivitatea dreptului la apărare**.

În contextul dezbaterilor publice actuale privind **agenții acoperiți ai serviciilor secrete** pretins acționând în viața politică, în magistratură și în presă, un distins Confrate din Baroul București (fost judecător, fost președinte de instanță și fost membru al Consiliului Superior al Magistraturii) - Domnul Avocat Adrian Toni NEASCȘU - a publicat, la data de 10.09.2014, un articol pe blogul propriu în care, suplimentar față de concluziile privind nelegalitatea calității de agent acoperit pentru parlamentari și magistrați, a afirmat că "*Agenții acoperiți [...] în avocatură [...] sunt cât se poate de legali*".

Prin cererea mea înregistrată la Uniunea Națională a Barourilor din România sub nr. 285-DIV-2014 din 16.10.2014, am solicitat Domnului Președinte al UNBR să supună Consiliului UNBR spre analiză **propunerea mea** ca, în temeiul art. 63 alin. (3), art. 64 alin. (1) lit. c) și d) și alin. (2), art. 65 alin. (6) și art. 66 lit. c) și s) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, Consiliul UNBR să adopte o hotărâre prin care:

1. să interpreteze dispozițiile art. 1 - art. 3, art. 6 - art. 11, art. 27, art. 29, art. 89 - art. 91, art. 108 - art. 113, art. 133 - art. 135, art. 221, art. 227 - art. 229 și art. 234 din Statutul profesiei de avocat ca interzicând unui avocat să fie membru al personalului care își desfășoară activitatea acoperit în cadrul organelor de stat cu atribuții în domeniul securității naționale sau al structurilor ministeriale interne de informații, polițist lucrând sub acoperire, investigator sub acoperire, ca lucrător operativ din cadrul poliției judiciare sau al organelor de stat care desfășoară activități de informații, colaborator cu o altă identitate decât cea reală al organelor de urmărire penală, informator al organelor de urmărire penală sau informator al poliției;

2. să oblige toți avocații aflați în exercitarea profesiei să depună anual la baroul din care fac parte o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu fac parte din categoriile enumerate la pct. 1, sub sancțiunile neînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei și excluderii din profesie;

3. să propună Congresului avocaților adoptarea de acesta din urmă a unei hotărâri pentru modificarea Statutului profesiei de avocat, în sensul introducerii în mod expres în Statut a interdicției de la pct. 1 și a obligației și sancțiunilor de la pct. 2;

4. să propună Congresului avocaților adoptarea de acesta din urmă a unei hotărâri prin care să propună Guvernului inițierea unui proiect de lege prin care să se completeze Legea nr. 51/1995, în sensul introducerii în mod expres în Legea nr. 51/1995 a interdicției de la pct. 1 și a obligațiilor și sancțiunilor de la pct. 2.

La solicitarea unui membru al conducerii UNBR, mi-am dat acordul, așa încât cererea mea a fost postată în aceeași zi pe site-ul oficial al UNBR, informația fiind apoi preluată de mai multe site-uri de informații juridice.

În ziua următoare, 17.10.2014, distinsul nostru Confrate Adrian Toni NEACȘU a publicat tot pe blogul propriu un "*răspuns*", în care susține în continuare că "*Legea actuală le permite*" avocaților să fie "*lucrători acoperiți ai serviciilor secrete*". În același timp, distinsul Confrate afirmă că "*sunt ferm de părere că lucrătorii acoperiți ai serviciilor secrete nu au ce căuta în rândurile avocaților*" și, cum "*legea viitoare încă nu există*", se oferă să ajute "*la redactarea textelor normative care să interzică pe viitor infiltrarea acoperiților în avocatură*".

Întrucât cred că **exemplul personal** este important, la 20.10.2014 am înregistrat la Baroul București, sub nr. 10509/C, **o declarație pe proprie răspundere**, dată în mod voluntar, conștient, liber și în deplină cunoștință de cauză, că nu am fost - nici înainte, nici după 22 Decembrie 1989 - și că nu sunt nici în prezent membru al personalului descoperit sau acoperit (ofițer, cadru, agent sau orice altceva), colaborator descoperit sau acoperit ori informator descoperit sau acoperit al niciunui serviciu secret, serviciu sau organ de informații, serviciu special, serviciu de securitate, serviciu de siguranță, structură polițienească ori organ judiciar, nici din România, nici din străinătate. Prin aceeași declarație am împuternicit Baroul București sau orice alt organ al profesiei de avocat să efectueze orice demersuri consideră necesare pentru verificarea respectivei declarații și am arătat expres că accept să fiu supus unui test privind detectarea comportamentului simulat (test poligraf).

Prin prezenta scrisoare deschisă, doresc să vă rog, Stimate Consore și Stimați Confrați, ca, înainte ca organele profesiei de avocat să ia în discuție propunerile mele, să faceți fiecare dintre Dumneavoastră un gest simbolic, dar cu profundă semnificație pentru apărarea profesiei, și anume să depuneți în mod spontan la Barourile din care faceți parte o declarație voluntară în sensul că nu sunteți agenți acoperiți ai serviciilor secrete.

Cred că, în acest mod, noi, avocații români, putem dovedi extrem de clar ce înseamnă noblețea profesiei de avocat și faptul că știm să o apărăm.

Prezentul demers nu subminează securitatea națională, deoarece într-un stat de drept și democratic trebuie păstrat un just echilibru între interesele generale ale societății și respectarea drepturilor individuale, acestea din urmă neputând fi suprimate. Apărarea siguranței naționale nu se poate face prin violarea legii și a drepturilor omului.

Doresc să vă expun *infra* **principalele argumente** în sensul neconvenționalității, neconstituționalității, nelegalității și caracterului nestatutar al calității de agent acoperit al unui serviciu secret, în cazul unui avocat.

Din analiza actelor normative în vigoare, rezultă că există următoarele categorii de persoane care, în mod legal, pot avea disimulate identitatea și/sau calitatea:

- personalul care își desfășoară activitatea acoperit în cadrul organelor de stat cu atribuții în domeniul securității naționale (Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază) sau al structurilor interne de informații (din cadrul Ministerului Apărării Naționale, al Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Justiției) - art. 6 alin. (1), art. 8 alin. (1) și art. 9 alin. (1) din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României; art. 28 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații; art. 19 din Legea nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe; art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază; art. 13 alin. (2) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării;
- polițiștii lucrând sub acoperire - art. 32 alin. (4) și (5) din Legea nr. 218/2002

privind organizarea şi funcţionarea Poliţiei Române;

- investigatorii sub acoperire, ca lucrători operativi din cadrul poliţiei judiciare sau al organelor de stat care desfăşoară activităţi de informaţii - art. 148 alin. (1) şi (4) şi art. 149 din Codul de procedură penală; art. 1 alin. (6) din Legea nr. 508/2004 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea în cadrul Ministerului Public a Direcţiei de Investigare a Infracţiunilor de Criminalitate Organizată şi Terorism;

- colaboratorii cu o altă identitate decât cea reală şi informatorii organelor de urmărire penală - art. 148 alin. (10) şi art. 149 din Codul de procedură penală; art. 1 alin. (6) din Legea nr. 508/2004;

- informatorii poliţiei - art. 32 alin. (1) din Legea nr. 218/2002.

Pentru uşurinţa expunerii, voi desemna toate aceste categorii de persoane prin sintagma generică "agenţi acoperiţi".

Aşa cum am spus deja, în opinia mea, conform normelor convenţionale, constituţionale, legislative şi statutare în vigoare, un avocat nu poate cumula această calitate cu niciuna dintre calităţile enumerate mai sus, de "agent acoperit".

Primo, art. 1 alin. (1) şi art. (2) alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea şi exercitarea profesiei de avocat şi art. 1 alin. (1) şi alin. (2) lit. c), art. 3 alin. (1), art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (3) şi (4), art. 109 şi art. 227 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat consacră principiile **independenţei profesiei de avocat** şi **independenţei avocatului în exercitarea profesiei**.

Or, calitatea de "agent acoperit", care presupune esenţialmente **subordonarea** faţă de o structură statală, anihilează independenţa avocatului şi a profesiei.

Secundo, ca o garanţie a independenţei, conform art. 15 şi art. 16 din Legea nr. 51/1995 şi art. 27 şi art. 29 din Statut, exercitarea profesiei de avocat este **incompatibilă** cu ocupaţiile care lezează independenţa profesiei de avocat, calităţile şi ocupaţiile compatibile fiind enumerate expres şi limitativ.

Prin urmare, avocatul **nu poate cumula** calitatea de "agent acoperit", care aduce atingere independenţei profesiei şi cu care este incompatibil.

Tertio, art. 11 şi art. 46 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 şi art. 1 alin. (2) lit. e), art. 6 alin. (4), art. 8, art. 9, art. 10, art. 109 alin. (3) lit. d), art. 113 şi art. 228 din Statut impun avocatului obligaţia de **secret profesional**, care este de ordine publică.

Este evident că menirea "agentului acoperit", de a obţine şi transmite informaţii structurii din care face parte, se află în **contradicţie manifestă** cu obligaţia avocatului de păstrare a secretului profesional.

Quarto, în temeiul art. 6 din Convenţia europeană a drepturilor omului, art. 24 din Constituţie, art. 2 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 şi art. 2, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (1) şi (2), art. 89, art. 91, art. 108 - art. 113, art. 133 - art. 135, art. 221, art. 229 alin. (1) şi (2) şi art. 234 din Statut, exercitarea calificată a **dreptului la apărare** - componentă esenţială a dreptului la un proces echitabil - se realizează prin avocat, care promovează drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale omului.

Nu numai că transmiterea de avocatul "agent acoperit", către organele statului, a informațiilor aflate de la client face ca acesta să nu mai beneficieze de un proces echitabil, dar însăși **ideea fundamentală de apărare este subminată**, prin pierderea încrederii justițiabililor în avocați.

Quinto, art. 15 lit. b) din Legea nr. 51/1995 interzice avocatului să exercite o ocupație care **lezează demnitatea profesiei de avocat sau bunele moravuri**. De asemenea, potrivit art. 6 alin. (4), art. 7 alin. (2), art. 11, art. 111, art. 112, art. 134 alin. (2) lit. b), art. 227 alin. (1) și art. 229 alin. (1) din Statut: relațiile dintre avocat și clienții săi se bazează pe **onestitate, probitate, corectitudine, sinceritate, loialitate și confidențialitate**; avocatul are îndatorirea de a-și îndeplini cu **conștiinciozitate, onoare și probitate profesională** obligațiile față de client; avocatul trebuie să aibă un comportament **demn și loial**; avocatul este dator să își sfătuiască clientul cu promptitudine, în mod conștiincios, **corect** și cu diligență; **probitatea, spiritul de dreptate și onestitatea** avocatului sunt condiții ale credibilității avocatului și profesiei; avocatul trebuie să se abțină ca în mod intenționat să îl prejudicieze pe client; **exercițiul liber al profesiei, demnitatea, conștiința, independența, probitatea, umanismul, onoarea, loialitatea, delicatețea, moderația, tactul și sentimentul de confraternitate sunt principii esențiale ale profesiei de avocat** și constituie îndatoriri ale acesteia; avocatul trebuie să manifeste **probitate** în îndeplinirea mandatului încredințat.

Or, un avocat care este "agent acoperit", fiind obligat prin această a doua calitate să transmită imediat structurii de represiune din care face parte informațiile confidențiale primite de la client, **trădează încrederea clientului său** (esențială în raporturile client - avocat și pentru exercitarea normală a profesiei), violează drepturile acestuia, deci **se comportă în mod josnic și demn de dispreț, nobletea profesiei de avocat fiind terfelită**.

În concluzie, în opinia mea, conform normelor juridice în vigoare, un avocat nu poate avea calitatea de "agent acoperit", deoarece încalcă independența profesiei, se află în stare de incompatibilitate, violează secretul profesional, încalcă dreptul la apărare și acționează fără onoare.

Distinsul nostru Confrate susține că, potrivit actelor normative în vigoare, nu există interdicția pentru un avocat de a fi "agent acoperit": "*Singurele domenii în care explicit se interzice serviciilor să recruteze personal sunt cele din magistratură și politică. [...] Doar magistrații și politicienii aceștia sunt obligați să dea, anual sau la depunerea candidaturii, declarații pe propria răspundere cu privire la existența calității de lucrător acoperit. Avocații nu dau o astfel de declarație, iar Consiliul Suprem de Apărare a Țării nu-i verifică sub acest aspect.*"

În opinia mea, argumentele distinsului nostru Confrate sunt eronate.

Primo, argumentul privind interzicerea expresă prin lege, pentru magistrați, a calității de "agent acoperit" este **incomplet**.

Este adevărat că art. 7 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma sa actuală, dispune: "*Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, personalul de specialitate juridică asimilat acestora și personalul auxiliar de specialitate al*

instanţelor judecătoreşti şi parchetelor nu pot fi lucrători operativi, inclusiv acoperiţi, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informaţii."

Incompatibilitatea a fost însă introdusă **expres** în lege abia prin completarea ei prin Legea nr. 247/2005. Cum voi demonstra imediat, interdicţia exista şi anterior anului 2005, chiar dacă nu era expresă, ci decurgea din interpretarea (simplă şi cu bună-credinţă a) normelor constituţionale şi legale.

Secundo, argumentul privind interzicerea expresă prin lege, pentru "*politicieni*" (în special cei care îşi depun "*candidatura*"), a calităţii de "agent acoperit" este **fals**.

Nu există niciun articol de lege prin care să se interzică **expres** deputaţilor, senatorilor, Preşedintelui României ori membrilor Guvernului să fie "agenţi acoperiţi".

Eu am verificat: Legea nr. 96/2006 privind statutul deputaţilor şi al senatorilor, Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, a Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali; Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României; Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor; Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenţei în exercitarea demnităţilor publice, a funcţiilor publice şi în mediul de afaceri, prevenirea şi sancţionarea corupţiei; Legea nr. 51/1991 privind securitatea naţională a României; Legea nr. 14/1992 privind organizarea şi funcţionarea Serviciului Român de Informaţii; Legea nr. 1/1998 privind organizarea şi funcţionarea Serviciului de Informaţii Externe; Legea nr. 191/1998 privind organizarea şi funcţionarea Serviciului de Protecţie şi Pază; Legea nr. 346/2006 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Apărării; Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Afacerilor Interne; Legea nr. 218/2002 privind organizarea şi funcţionarea Poliţiei Române; Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare; Legea nr. 360/2002 privind Statutul poliţistului.

În niciuna din aceste legi nu există o interdicţie **expresă** ca deputaţii, senatorii, Preşedintele României sau membrii Guvernului să fie "agenţi acoperiţi".

Tertio, primele două argumente nu pot duce la concluzia că, în absenţa unei interdicţii legale **exprese** (pentru magistraţi până în anul 2005, pentru ceilalţi şi în prezent), respectivele categorii de persoane ar putea fi "agenţi acoperiţi".

Pe de o parte (eventual cu câteva excepţii exprese şi limitative), aceste persoane nu pot ocupa nicio altă funcţie publică (în sens larg) sau privată - art. 71, art. 84 alin. (1), art. 105 art. 125 alin. (3) şi art. 132 alin. (2) din Constituţie -, noţiune care include şi "agenţii acoperiţi".

Pe de altă parte, în principiu "agenţii acoperiţi" au calitatea fie de militari activi, fie pe aceea de poliţişti (în funcţie de structura din care fac parte), ceea ce le interzice asocierea în partide politice - art. 40 alin. (3) din Constituţie - şi, prin aceasta, cumulul cu funcţiile de deputat, senator, Preşedinte al României, judecător sau procuror - art. 37 alin. (1) şi art. 40 alin. (3) din Constituţie. Este însă adevărat că niciuna din legile privind securitatea naţională a României ori structurile statale cu atribuţii în materie nu prevede expres că "agenţii acoperiţi" sunt neapărat militari activi ori poliţişti (redactarea imprecisă fiind poate voită), deci ar fi posibilă şi interpretarea (greşită cred eu, dat fiind scopul legii) că "agenţii

acoperiți" ar putea fi doar funcționari publici (fără statut special de polițist) ori personal contractual (salariați civili), ceea ce ar face ca interdicția constituțională să nu fie aplicabilă.

În sfârșit, pentru unele funcții, există și alte reguli constituționale care se opun calității de "agent acoperit", și anume faptul că parlamentarii sunt numai în serviciul națiunii, orice mandat imperativ fiind nul - art. 69 din Constituție -, faptul că judecătorii sunt independenți - art. 124 alin. (3) din Constituție, precum și separația puterilor în stat - art. 1 alin. (5) din Constituție -, aceste reguli nefiind compatibile cu subordonarea unui "agent acoperit" față de serviciul secret din care face parte și care este inclus în administrația publică - art. 118 și art. 119 din Constituție.

Quarto, din primele trei argumente rezultă că, și în absența unor texte legislative prevăzând interdicția **expresă**, judecătorii și procurorii (înainte de 2005), precum și deputații, senatorii, Președintele României și membrii Guvernului tot nu pot avea calitatea de "agent acoperit", interdicția **rezultând pe cale de interpretare**.

În consecință, nici în cazul avocaților, din simplul fapt al absenței interdicției legislative **exprese** nu se poate susține că interdicția **nu există**, dacă ea rezultă din **interpretarea sistematică** a normelor juridice în vigoare, aspect pe care l-am demonstrat separat *supra*.

Așadar, chiar dacă nu există o interdicție **expresă** prevăzută de lege, în sensul ca un avocat să nu fie "agent acoperit", ea rezultă evident din normele convenționale, constituționale, legale și statutare privind **independența avocatului, interdicția de a avea orice ocupație care lezează independența, secretul profesional, respectarea dreptului la apărare și demnitatea profesiei**.

Cum ar putea un "agent acoperit", fiind subordonat șefilor săi, să fie **independent** ca avocat? Cum ar putea un "agent acoperit", având tocmai menirea de a căuta și transmite informații structurii din care face parte, să poată respecta **secretul profesional** ca avocat? Cum ar putea justițiabilii, dacă au reprezentarea faptului că avocatul lor poate fi "agent acoperit", să mai apeleze cu deplină încredere la un avocat, cel care asigură calificat **dreptul la apărare**?

Faptul că art. 15 lit. b) din Legea nr. 51/1995 interzice avocatului "*ocupațiile care lezează [...] independența profesiei de avocat [...]*" este suficient pentru a concluziona că un avocat nu poate fi "agent acoperit". Un avocat ar putea fi ofițer activ (sau polițist) "descoperit", "la vedere", într-un serviciu secret? Nici această interdicție nu este **expresă**. Exact ceea ce îi interzice unui avocat să fie ofițer la vedere într-un serviciu secret îi interzice și să fie acoperit, problema nefiind gradul de acoperire sau de descoperire, ci calitatea de membru al personalului serviciului secret.

Mutatis mutandis, întrucât sunt interzise de lege și ocupațiile care lezează demnitatea profesiei de avocat ori bunele moravuri, dar fără a fi indicate **expres**, mă întreb - în logica potrivit căreia absența interdicției exprese semnifică absența interdicției înseși -: **Un avocat poate fi gigolo sau patron de bordel?** La știința mea, legea nu o interzice expres, deci în logica criticată de mine cumulul ar fi perfect posibil. Concluzia este absurdă, deci premisa este falsă.

Quinto, argumentul privind impunerea expresă prin lege, pentru magistrați, a obligației de a depune anual o declarație privind absența calității de "agent acoperit" este

incomplet.

Ca și în cazul interdicției exprese de a fi "agenți acoperiți", obligația judecătorilor și a procurorilor de a da declarații că nu sunt "agenți acoperiți" a fost introdusă în Legea nr. 303/2004 abia prin Legea nr. 247/2005 ("*Persoanele prevăzute la alin. (1) completează, anual, o declarație autentică, pe propria răspundere potrivit legii penale, din care să rezulte că nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.*" - art. 7 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în forma actuală).

Așa cum am susținut mai sus, nici anterior magistrații nu puteau fi agenți acoperiți, deși nu dădeau astfel de declarații. **Oare numai dacă există obligația de a da o declarație de respectare a legii există și obligația de respectare a legii?**

Sexto, argumentul privind existența obligației legale pentru "*politicieni*" (în special cei care își depun "*candidatura*") de a da anual sau la momentul candidaturii o declarație privind absența calității de "agent acoperit" este **fals**.

Legislația electorală, privitoare la candidații pentru un mandat de parlamentar sau de Președinte al României, nu se referă la "agenții acoperiți" ai serviciilor secrete **actuale**, ci exclusiv la lucrătorii sau colaboratorii **securității comuniste**. Cel puțin din punct de vedere formal juridic, serviciile secrete actuale nu pot fi calificate drept fosta Securitate comunistă. Mai mult decât atât, legile electorale nici măcar nu interzic foștilor securiști să candideze, tot ceea ce trebuie ei **să declare** fiind **dacă au fost ori nu au fost** securiști; ei pot foarte bine să declare că **au fost** securiști, candidatura lor fiind validă.

Indic în acest sens art. 29 alin. (13) și art. 291 lit. f) din Legea nr. 35/2008, respectiv art. 27 alin. (2) lit. c) și alin. (5) din Legea nr. 370/2004 ("*Toți candidații născuți înainte de data de 1 ianuarie 1976 vor da o declarație pe propria răspundere, potrivit legii penale, privind apartenența sau neapartenența la securitate ca poliție politică.*"; "*declarațiile candidaților născuți înainte de 1 ianuarie 1976 de apartenență sau neapartenență la securitate ca poliție politică, ce se vor redacta conform modelului prevăzut în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.*"; "*de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia*"; "*Declarațiile pe propria răspundere ale candidaților în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrători ai Securității sau de colaboratori ai acesteia sunt înaintate, în termen de 24 de ore de la depunere, Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.*").

Numai pentru magistrați, există două texte **distincte** în Legea nr. 303/2004, privitoare la securiștii comuniști (art. 6, care în alin. (1) dispune: "*Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, personalul de specialitate juridică asimilat magistraților și personalul auxiliar de specialitate sunt obligați să facă o declarație autentică, pe propria răspundere potrivit legii penale, privind apartenența sau neapartenența ca agent sau colaborator al organelor de securitate, ca poliție politică.*"), respectiv la "agenții acoperiți" ai serviciilor secrete actuale (art. 7, redat anterior). Unde legea distinge, și interpretul trebuie să o facă.

Septimo, cele două argumente imediat anterioare arată că inexistența obligației depunerii vreunei declarații (situația magistraților până în anul 2005, situația celorlalte categorii de persoane analizate și până în prezent) nu neagă existența interdicției cumulului cu calitatea de "agent acoperit", pe care am demonstrat-o.

Prin urmare, deşi magistraţii (înainte de anul 2005), precum şi demnitarii aleşi la nivel naţional, candidaţii la mandate elective naţionale şi membrii Guvernului (şi în prezent) nu au obligaţia unei declaraţii, de aici nu se poate trage concluzia că interdicţia pentru ei de a fi "agenţi acoperiţi" nu ar exista.

Dacă în Legea nr. 303/2004 ar exista doar interdicţia pentru magistraţi de a fi "agenţi acoperiţi", dar nu şi obligaţia de a da o declaraţie anuală, magistraţii ar putea fi "agenţi acoperiţi"?

Similar, simpla absenţă a obligaţiei avocaţilor de a face declaraţii că nu sunt "agenţi acoperiţi" nu poate duce în niciun caz la concluzia că ei ar putea cumula această calitate, deci că interdicţia nu ar exista. Cum afirmam şi în cazul inexistenţei interdicţiei exprese de cumul, inexistenţa obligaţiei de a face declaraţie privind absenţa calităţii de "agent acoperit" nu poate duce la concluzia că avocatul poate avea şi această calitate, deoarece o interpretare sistematică a normelor juridice în vigoare îi interzice acest lucru.

Ca o paralelă, legea nu permite unui avocat să fie salariat, dar nu îl obligă să declare anual că nu este salariat. Faptul că nu are obligaţia unei declaraţii anuale nu semnifică inexistenţa interdicţiei de a fi salariat.

Ca să reiau exemplul anterior, **oare dacă legea nu impune avocaţilor să dea anual o declaraţie în acest sens, ei ar putea cumula calitatea de avocat cu aceea de gigolo ori de patron de bordel?** Absurdul concluziei demonstrează falsitatea premisei.

Octavo şi *in fine*, distinsul nostru Confrate consideră că principalul argument în sprijinul tezei sale, adică al legalităţii "agenţilor acoperiţi" în rândul avocaţilor, provine chiar de la mine: "*În al treilea rând, ce argumente să aduc când cele mai bune argumente sunt aduse chiar de d-ul avocat Corneliu Liviu Popescu? Păi, domnule confrate, dacă lucrurile ar fi altfel, iar interdicţia ar fi prevăzută în lege, de ce mai e nevoie să cereţi UNBR sa interpreteze actele normative în sensul că există această interdicţie? De ce mai solicitaţi modificarea Legii nr. 51/1995 dar şi a Statutului profesiei de avocat tocmai pentru a consacra această interdicţie?*"

O lectură cu un minimum de atenţie şi bună-credinţă a cererii adresate de mine UNBR arată că eu consider că interdicţia **este prevăzută de lege**. Eu nu am cerut iniţierea demersurilor pentru completarea Legii nr. 51/1995 în sensul de a se introduce **pur şi simplu** această interdicţie (ceea ce i-ar fi permis distinsului nostru Confrate să susţină că ea nu există în forma actuală a legii). Punctele 3 şi 4 ale cererii mele, privind modificarea Statutului profesiei de avocat, respectiv a Legii nr. 51/1995, propuneau introducerea în aceste acte normative a interdicţiei **exprese**.

Spus altfel şi extrem de simplu, în opinia mea normele juridice în vigoare stabilesc fără putinţă de tăgadă această interdicţie. Interdicţia nu este însă **expresă**, ci rezultă din **interpretarea sistematică** a textelor. Eu am propus nu introducerea **pentru prima dată** a interdicţiei, ci doar introducerea ei **expresă**. Până la introducerea interdicţiei **exprese** (de competenţa Congresului avocaţilor, respectiv a Parlamentului), am propus adoptarea unei norme de **interpretare** (nu a legii, ci a Statului), care este doar de competenţa Consiliului UNBR, deci decizia poate fi luată mai repede.

Ceea ce am propus să se introducă pentru prima dată este doar obligaţia de a da o declaraţie de neapartenenţă la serviciile secrete, în scopul responsabilizării avocaţilor.

Motivul propunerii mele de a introduce o interdicţie **expresă**? Este tocmai distinsul

nostru Confrate, care a afirmat că agenții acoperiți în avocatură sunt cât se poate de legali. Necesitatea de a se introduce această interdicție **expresă** îmi este întărită de faptul că, și după ce a luat cunoștință de argumentele mele, referitoare în special la **independența avocatului** și la **secretul profesional**, distinsul nostru Confrate a continuat să susțină că nimic din legislația în vigoare nu interzice avocaților să fie agenți acoperiți. **Dacă un avocat care a ocupat pozițiile pe care le-ați ocupat distinsul nostru Confrate în magistratură poate să facă o asemenea interpretare a legii, atunci este nevoie de o lege "inginerească", cu dispoziții exprese, comprehensibile pentru toți.**

Cu toată divergența juridică pe care o am cu distinsul nostru Confrate, faptul că aceasta este publică are meritul extraordinar că **întreține subiectul în actualitate și îi asigură notorietate**.

Tot ceea ce își doresc "acoperiții" este liniște, întuneric. "Zgomotul" pe care și distinsul nostru Confrate, și eu îl facem pe acest subiect nu le convine, râmele se simt bine sub pământ, în întuneric, iar nu în plin soare, la lumina zilei.

Stimate Consore, Stimați Confrați din Corpul profesional al avocaților români, închei prezenta scrisoare deschisă către Dumneavoastră reiterând rugămintea ca, în mod spontan, pentru a exprima o convingere profundă de atașament la independența și demnitatea profesiei, la secretul profesional și la dreptul la apărare, să dați voluntar o declarație la Baroul din care faceți parte că nu sunteți "agent acoperit" al vreunui serviciu secret.

Vă rog să dăm astfel fiecare dintre noi un exemplu de atașament la valorile nobile ale profesiei de avocat.

Am onoarea a vă rnga, Stimate Consore și Stimați Confrați, să binevoiți a primi asigurarea înaltei mele considerațiuni profesionale.

L. Popescu

Uniunea Națională a Barourilor din România
Corneliu-Liviu Popescu
membru de avocat
BAROUL BUCUREȘTI

Av. Corneliu-Liviu POPESCU

La Loi et la Justice
au service des Droits de l'Homme
AVOCAT
Défendre même l'indéfendable
avec Humanité, Dignité et Honneur
1993

CABINET DE AVOCAT "CORNELIU-LIVIU POPESCU"
CORNELIU-LIVIU POPESCU
Avocat
Baroul București & Baroul Paris
Profesor universitar doctor și conducător de doctorat și postdoctorat

București, 20 / 10 / 2014

CONFORM CU ORIGINALUL
23 OCT. 2014

Uniunea Națională a Barourilor din România
Corneliu-Liviu Popescu
Cabinet de avocat
BAROUL BUCUREȘTI

ROMANIA
BAROUL BUCURESTI
INREGISTRARE Nr. 10509/C
20 14 Luna 10 Ziua 20

Către:
BAROUL BUCUREȘTI
CONSILIUL BAROULUI

Subsemnatul, **Corneliu-Liviu POPESCU, avocat în Baroul București**, dosar 1030,

Având în vedere îndatoririle convenționale, constituționale, legale și statutare ale avocaților de a asigura respectarea dreptului la apărare, de a fi independent, de a nu se afla în situație de incompatibilitate, de a respecta secretul profesional și de a fi demn,

Declar pe proprie răspundere că nu am fost - nici înainte, nici după 22 Decembrie 1989 - și că nu sunt nici în prezent membru al personalului descoperit sau acoperit (ofițer, cadru, agent sau orice altceva), colaborator descoperit sau acoperit ori informator descoperit sau acoperit al niciunui serviciu secret, serviciu sau organ de informații, serviciu special, serviciu de securitate, serviciu de siguranță, structură polițienească ori organ judiciar, nici din România, nici din străinătate.

Dau prezenta declarație în mod voluntar, conștient, liber și în deplină cunoștință de cauză.

Împuternicesc Baroul București sau orice alt organ al profesiei de avocat să efectueze orice demersuri consideră necesare pentru verificarea prezentei declarații. Accept să fiu supus unui test privind detectarea comportamentului simulat (test poligraf).

Uniunea Națională a Barourilor din România
Corneliu-Liviu Popescu
Cabinet de avocat
BAROUL BUCUREȘTI

Av. Corneliu-Liviu POPESCU